

سرمقاله

افغانستان و حکومت جدید امریکا

محمدرضا هویدا

دونالد ترامپ، نامزد جمهوری خواهان در ایالات متحده امریکا، در مقابل هیلاری کلینتون به پیروزی رسید و بدین ترتیب به عنوان چهل و پنجمین رئیس جمهوری امریکا برگزیده شده و وارد کاخ سفید خواهد شد. پیروزی ترامپ علی رغم تمامی پیش بینی های بنگاه های نظر سنجی بود. پیروزی ترامپ چنان که بازارهای اقتصادی و بورس را آشفته کرد، در بازار سیاست نظر غیر مترقبه و غیر قابل پیش بینی بود، تا اندازه ای که حتی خود او با طرح مسئله تقلب احتمالی در نتیجه انتخابات، این پیش بینی که او بازنده انتخابات است را تقویت کرد.

به هر صورت، دولتمردان و مردم افغانستان از همه کشورهایی بودند که با حساسیت ویژه ای، انتخابات امریکا را دنبال کردند. یکی از نگرانی ها و نکات جالب کمپاین انتخابات ریاست جمهوری امریکا، فراموش شدن موضوع جنگ افغانستان در مناظره ها و برنامه ای انتخاباتی هر دو رقیب انتخاباتی امریکا بود. نگرانی از این که افغانستان دیگر برای سیاستمداران و مردم افغانستان جذابیت گذشته را ندارد، برای افغانها ناخوشایند است. ولی مسئله افغانستان، در عمل به یکی از اولویت ها و چالش های حکومت ترامپ مبدل خواهد شد. او به عنوان یکی از اولویت های مبارزه با تروریسم و افراط گرایی و به عنوان یکی از بزرگترین جنگ هایی که امریکا در آن شرکت داشته، باید با مسئله افغانستان برخورد کند و در نهایت بتواند بحران افغانستان را حل کند.

جالب این است که جنگ افغانستان میراثی است که دموکراتها از جمهوری خواهان دریافت کرده بودند و با پیروزی ترامپ دوباره این میراث را به خود آنها بر می گرداند. جنگ افغانستان از طولانی ترین جنگ هایی است که امریکا در آن نقش داشته است. سه گانه های سوریه، عراق و افغانستان، در حقیقت محور مبارزه با تروریسم بین المللی توسط امریکا و جامعه جهانی را تشکیل می دهد. دموکرات ها به رهبری اوباما نتوانستند، جنگ افغانستان و عراق را با پایان برسانند، بلکه جنگ سوریه نیز بدان اضافه شد. با ورود داعش به افغانستان، حالا، عراق، سوریه و افغانستان توسط این گروه نیز به همدیگر وصل شده و روند مبارزه با تروریسم به ناچار در این کشورها با هم تلافی می کند. افغانستان به عنوان کشوری که در خط مقدم مبارزه با تروریسم قرار گرفته و قربانی می دهد، ممکن است بتواند حمایت و کمک کشورهای گوناگون از جمله امریکا را با خود داشته باشد. اما به عنوان یک کشور که دارای حکومت، اقتصاد، سیاست و دولت مستقل است، و باید به شرایط خود در اوضاع جدید جهانی بیاورد. افغانستان باید آمادگی تغییرات در تصمیم های مربوط به افغانستان و با میزان کمک ها به کشور را داشته باشد. هر نوع تغییری در وضعیت افغانستان تاثیرات زیادی برای خواهد گذاشت. جنگ بخشی از وضعیت افغانستان است که کمک های جهانی را با خود آورده است، اما قرار نیست این جنگ برای همیشه ادامه داشته باشد.

جنگ افغانستان در زمان حکومت جمهوری خواهان در امریکا شروع شد. شعارهایی که در آن زمان داده می شد، هیچ کدام تحقق نیافتند و امروزه بیشتر در همان جایگاهی قرار داریم که قرار داشتیم. نه کشت و قاجاق مواد مخدر کم شده و نه امنیت تامین شده است و نه زیربناهای افغانستان ساخته شده اند. آنچه را که شاهدیم، در مقابل پول های کمک شده چیزی نیست، علاوه بر اینکه این دستاوردها بسیار زیاد شکننده هستند. می توان به ساخت سرک ها و شاهراه ها اشاره کرد که در یکی-دو سال اخیر به طور اساسی توسط طالبان تخریب می شود. البته سیاست افغانستان در منطقه به خصوص همسایگان افغانستان، تاثیر مستقیمی در وضعیت افغانستان خواهد داشت. سیاست امریکا در قبال کشورهای چین، پاکستان، ایران، چین، روسیه و عربستان بر تحولات، حوادث و اوضاع افغانستان مستقیما اثرگذار است، همچنان که سیاست امریکا در برخورد با سازمان های تندرو و تروریستی مثل القاعده و داعش نیز اوضاع افغانستان را متاثر خواهد کرد.

شهرهای افغانستان با مشکلات زیادی همراه است، یکی از جدی ترین چالش ها، نبود فرهنگ شهروندی و مسئول نبودن شهروندان در قبال شهر و محل سکونت شان است. روز دو شششنبه رئیس جمهور غنی در « سومین کنفرانس شهری» از سرمایه داران و مالکان خانه های مجلل کابل انتقاد کرد و گفت که همت قیصری سرک های مقابل خانه های شان را ندارند، در حالی که قیمت خانه های شان به صدها هزار تا میلیونها دالر می رسد.

رئیس جمهور در ماههای قبیل نیز از فرهنگ شهروندی در کابل انتقاد کرده بود و گفته بود که مردم فکر نمی کنند که مالک شهرهای شان هستند، آنها فقط خود را مالک خانه های شان می دانند و به همین خاطر در راستای توسعه شهری همکاری و کمک نمی کنند. سخنان رئیس جمهور را زمانی دقیق می فهمید که در روزهای گرم تابستان و با در روزهای بارانی زمستان و بهار از کوچه های کابل عبور کرده باشید. وقتی موتوری از کوچه ای میگذرد تمام کوچه زیر گرد و غبار و خاکبارد می شود و یا در روزهای بارانی چنان آب در سرکها و می کند سیل آمده است و همه جا را آب گرفته است. اما در همین کوچه ها وقتی سرت را بلند کنی، خانه های مجلل و سر به فلک کشیده را می بینی که مساحت شان به چندین چرب زمین می رسد و قیمت شان به چندین میلیون دالر. سرمایه داران کابل در طول پانزده سال اخیر توانسته اند خانه های مجلل و شیک بسازند و چهره ی ویران شده ی شهر کابل را تا اندازه ی ترمیم و زنده کنند، اما آنها هیچگاه به فکر ساختن و قیصری کوچه ها، راه روها و جوی ها مقابل خانه های مجلل شان نبوده اند و درست یک متر آنسوتر از دروازه خانه ی قصر مانند شان، شهری نشینی حساس بودند. مشاهده خانه است و بوی بد آن تمام ساکنان کوچه و عابران پیاده را آزار می دهد، چرا؟ چون آنها همانطور که رئیس جمهور گفته است خود را مالک کوچه ها نمی دانند، مالک

شهر نمی دانند و فکر می کنند فقط چهار دیواری خانه های شان ملکیت آنها است و این نشان می دهد ما هیچگونه احساس مسئولیتی در قبال شهرهای خود نداریم و شهروندان مسئول نیستیم.

تحولات سه دهه اخیر زندگی مردم افغانستان را تغییر اساسی داد، جنگ در دهه های گذشته نه تنها شهرها را ویران کرد، بلکه فرهنگ شهروندی را نیز از بین برد. شهروندان شهر نشین اکنون کمتر خود را ملزم به رعایت آداب و اخلاق شهروندی می دانند، احساس مسئولیت شهروندی دیگر وجود ندارد و حساسیت در مقابل محیط زندگی از بین رفته است. این روزها شهرهای افغانستان شلوغ و مزدحم است، اما در گذشته شهرها خلوت و آرام بود و مردم کمتر به شهرها رجوع می کردند. بیشتر مردم فقط برای خرید و فروش و تجارت به شهر می آمدند و دوباره به روستا و محل زندگی شان باز می گشتند. شهروندان نیز نسبت به آداب و فرهنگ شهروندی حساس بودند. مشاهده خانه های قدیمی بخش های از شهر کابل نشان می دهد که خانه سازی و توسعه شهر نیز بر اساس یک پلان و برنامه مشخص و منظم بوده است. اما اکنون شهر کابل از آن روزها

که نظم و ساختار شهری بهم بخورد و شهر به مکان بی نظم، آلوده، کثیف و مزدحم تبدیل شود و برای میلیون ها باشندگی آن، مشکلات زیادی ایجاد کرد.

بخش بزرگی از مشکلات شهری افغانستان به نبود مدیریت شهری در شهرداری ها و نهادهای دولتی بر می گردد، مسئولین این نهادها در طول پانزده سال اخیر نتوانسته اند که ماستر پلان شهرها را بصورت درست و اساسی تطبیق کنند و از ساخت و ساز خودسرانه و خارج از ماستر پلان شهری، جلوگیری کنند. بیشتر شهرکها و خانه های رهائشی به سیستم کانالیزاسیون عمومی شهری وصل نیستند و فاضلاب آنها در کوچه ها و جویچه های داخل کوچه سرازیر می شود و فضا را آلوده می سازد. اما بخش دیگر از مشکلات بر می گردد به نبود فرهنگ شهروندی و عدم مسئولیت پذیری شهروندان کشور. بسیاری از مردم از فرهنگ و آداب شهروندی آگاهی ندارند و در قبال پاک نگهداشتن و نظافت شهر و همچنان کمک به توسعه و نظم شهری، احساس مسئولیت ندارند. زندگی شهری، زندگی جمعی است و برای بهتر زیستن در یک فضای جمعی، لازم است که اخلاق جمعی رعایت گردد و مسئولیت

شهر را بر عهده ی آنها قد علم کند. با افزایش جمعیت در شهرها و بخصوص شهر کابل و افزایش تقاضا برای مسکن و در نبود سیاست گذاری شهری، دلالت زمین و سرمایه داران فرصت را غنیمت شمردند و به خانه سازی و شهرک سازی روی آوردند. هرکدام آنها با نقشه ها و طرح های جداگانه شهرک و خانه های راهبندی ساختند و به مشترکان بی سرپناه خود فروختند، اما هیچکدام از این شهرک ها با معیارها و استانداردهای شهری ساخته نشده است و اکثر آنها از آسیب پذیری بالای برخوردار هستند. شهرک سازی خودسرانه و غیراستندرد، باعث شد

آیا شهر ما، خانه ما است؟!!

مهدی مدیر

پذیری جمعی بوجود بیاید. یک شهروندی کسی نیست که فقط در شهر سکونت دارد، شهروندی کسی است که فرهنگ، اخلاق و آداب شهروندی را میدانند و خود را ملزم به رعایت آن می دانند. اما متأسفانه این روحیه هنوز در بین شهروندان افغانستان بوجود نیامده است و ما فرهنگ زندگی جمعی را هنوز نیاموخته ایم.

شهرداری کابل، برای ترغیب مردم به رعایت نظافت شهر و همکاری در پاک نگهداشتن شهر، در جاهای مختلف شهر شعار « شهر ما، خانه ما است» را نوشته است، اما وقتی در سرک ها، کوچه و پس کوچه های کابل قدم می زنی این سؤال در ذهن ما بصورت جدی بوجود می آید که: « آیا شهر ما، خانه ما است؟!» پولداران کابلی صدها هزار دالر مصرف می کنند و خانه های مجلل می سازند تا آسوده زندگی کنند، اما چرا چند هزار افغانی برای پاک نگهداشتن کوچه ی خود مصرف نمی کنند تا بوی تعفن مشام شان را در درون خانه های مجلل شان نیازارد؟ یا این وصف آیا بازهم شهر ما، خانه ما است؟

اگر اندکی شهروندان کابل مسئولیت بخش بزرگی از مشکلات شهری در شهرداری ها و نهادهای دولتی بر می گردد، مسئولین این نهادها در طول پانزده سال اخیر نتوانسته اند که ماستر پلان شهرها را بصورت درست و اساسی تطبیق کنند و از ساخت و ساز خودسرانه و خارج از ماستر پلان شهری، جلوگیری کنند. بیشتر شهرکها و خانه های رهائشی به سیستم کانالیزاسیون عمومی شهری وصل نیستند و فاضلاب آنها در کوچه ها و جویچه های داخل کوچه سرازیر می شود و فضا را آلوده می سازد. اما بخش دیگر از مشکلات بر می گردد به نبود فرهنگ شهروندی و عدم مسئولیت

پذیری شهروندان کشور. بسیاری از مردم از فرهنگ و آداب شهروندی آگاهی ندارند و در قبال پاک نگهداشتن و نظافت شهر و همچنان کمک به توسعه و نظم شهری، احساس مسئولیت ندارند. زندگی شهری، زندگی جمعی است و برای بهتر زیستن در یک فضای جمعی، لازم است که اخلاق جمعی رعایت گردد و مسئولیت

پیشرفت و پسرقت افغانستان؛ میراث اوباما

نویسنده: دی پرواز / مترجم: جانعلی شکرعلیزاده

پول در زمینه ایجاد دسترسی به آموزش به پسران و دختران خرج می کند. اما سوال اینجاست که چطور با این همه مصرف افغانستان نتوانست روی صلح را بیبیند. مطابق گزارش سیگار در سال ۲۰۱۶ بیش از ۷۰۰ میلیون دالر صرف آموزش در افغانستان بین سال های ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۴ شده است. اما وقتی به موضوع حقوق بشر و دسترسی به آموزش و نتیجه حاصل از این مصرف می رسیم، می بینیم که برنامه ها در مسیر اشتباهی بوده است.

سهیلا سحر مدیر مکتب طلوع سحر در کابل به تلویزیون الجزیره گفت که امنیت طوری است که زنان در بعضی مناطق مانند بغلان نمی توانند از خانه هایشان بیرون شوند و خانواده ها نمی توانند دخترانشان را به مکتب بفرستند، به خاطر اینکه خیلی خطرناک هستند. حتی اگر به مکتب حمله نشود همین که متعلم نتواند به مکتب برود مکتب خوببخدمت بسته میشود. صدها مکتب طی دوسال گذشته بسته شدند و بعد از تقریبا ۱۳ سال پیشرفت در حال پسرفت هستیم. سیما ثمر رییس کمیسیون حقوق بشر افغانستان به الجزیره گفت پیشرفت کوچکی به خصوص در قسمت حقوق زنان حاصل شده بود، اما امیدواری در این زمینه از دست رفته است. ما دوست داریم بگوییم که تغییر مثبت بوده، بلکه شرایط برای زنان در کابل بهتر بوده اما نه در جای دیگر، به سختی می توانیم بگوییم که وضعیت از هشت سال پیش بهتر است، چرا که امنیت کمتر شده بدون امنیت وضعیت زنان بهتر نخواهد شد. مریم عالمی یکی از روزنامه نگاران که گوید وضعیت روزنامه نگاران نسبت به سال های قبل بدتر شده، دو نوع تهدید وجود دارد. تهدید علیه زن و تهدید علیه روزنامه نگاران. در سال ۲۰۰۸ دیده بان رسانه های محلی ۵۰ مورد از خشونت علیه روزنامه نگاران را به ثبت رساندند خشونت هایی از قبیل تهدید، صدمه زدن، بازداشت، گروگان گیری و قتل. ۲۸۰ مورد تا سال ۲۰۱۶ به ثبت رسیده است. عالمی که در کابل کار می کند و به اطراف کشور برای تهیه گزارش سفر می کند به الجزیره می گوید این روزها به خاطر جنگ و گروگان گیری احساس امنیت نمی کند، فقط به جاهای محدودی آن هم با طیاره سفر می کند.

در سراسر افغانستان وضعیت برای زنان در حال بدتر شدن است، وضعیت حقوق زنان برای آزادی کار و آزادی رفت و آمد، البته در زمان طالبان فاجعه بارتر بود حتی در سرک بدون محرم نمی توانستیم راه برویم. اوضاع بعد از دخالت امریکا بهتر شده بود و این غیر قابل انکار هست اما این دست آورد ها همه در معرض خطر بزرگی قرار دارد.

داشستیم روی زمین سوخت و از بین رفت پنج عضو فامیل ام را از دست دادم». مراد فکر می کند خانه اش توسط هواپیمای بی سرنشین خراب شده است، اما مطمئن نیست چون حمله ساعت ۹ شب صورت گرفت. همان روزی که مراد با الجزیره صحبت می کرد ناتو حمله هوایی علیه طالبان انجام داد که حداقل ۳۰ غیر نظامی در کندز کشته شدند. بدنیال افزایش خشونت بیجا شده گان افزایش پیدا کرده است، تعدا بیجا شده گان به اوج خود رسیده است، این تعداد بیجا شده گان فقط بکبار در سال ۲۰۰۲ بعد از حمله امریکا رخ داده بود. حمیدالله می گوید با گفتن امریکا که ما تمامی سربازان مان را بیرون می کشیم طالبان جرات بیشتری پیدا کرده گفته اند در بهار حملات بیشتری را انجام خواهیم داد.

مردم در حال فرار از کشور هستند. مطابق گزارش وزارت مهاجرین و عودت کنندگان روزانه ۳۰۰۰ نفر از مرز ایران عبور می کنند. برای آنهایی که خطر مرگ در دریمای مدیترانه و یا دیپورت شدن را به جان نمی خرنند محدودیت هایی هست. افغان ها برای پیدا کردن راه حل محلی برای مشکلات شان هستند اما به تنهایی از پس آن برآمده نمی توانند بعنوان نمونه یک دادستان جدید یک سری توصیه های برای مبارزه با فساد ارائه کرده است که می تواند در مبارزه با فساد موفقیت آمیز باشد اما نبود امنیت مانع اجرای آن است، و امریکایی ها در تامین این امنیت ناتوان بوده است. میرزا محمد یارمند معاون پیشین وزارت داخله افغانستان می گوید « ما میدانیم، همه دنیا

جنگ افغانستان طولانی ترین جنگ امریکاست، یکی از جنگ هایست که اوباما قول داده بود درسال ۲۰۱۴ خاتمه دهد. اما بعد از دو سال امنیت افغانستان سیر نزولی به خود گرفته و طالبان و جنگجویان داعش در چندین ولایت مناطقی را به تصرف خود در آوردند. اگرچه اوباما سرعت خروج سربازان را کندتر ساخت و برای پشتیبانی از سربازان تعداد حملات هواییمای بی سرنشینی را به دوبار در روز در طول تابستان افزایش داد، اما مطابق گزارش دفتر دیده بان بررسی روزنامه نگاران نامنی افزایش پیدا کرده و دست آورد های شکننده افغانستان را در معرض خطر قرار داده است. طبق گفته های معاون سخنگوی دفتر اشرف غنی در دو ماه گذشته ۳۰۲

مکتب، ۵۳۰۵ خانه و ۱۸۱۸ مرکز تجاری در ۱۲ ولایت از بین رفته است. خلیل رفوئی رئیس گروه کاری مشترک جامعه مدنی گفت به دستور اوباما نیروهای امریکا توانست اسامه بن لادن را به قتل برساند و انتقال صلح آمیز قدرت در افغانستان را در سال ۲۰۱۴ به خوبی مدیریت کند.

این ها دست آوردهای خوبی بودند. اما پیشرفت های اقتصادی و سیاسی که قبل از ۲۰۰۸ بدست آمده بود از بین رفت. رفوئی گفت مردم ما امیدوار بودند که در دوران اوباما تغییر مثبت و قابل مشاهده ای را شاهد باشند اما متأسفانه این تغییر منفی بود. رشد افراط گرایی طالبان که هر روز قویتر از قبل می گردید و حالا داعش هر روز قویتر از قبل میشوند و در کنار سوء مدیریت دولت ولایت ها در حال سقوط اند. این ها از نواقص های حکومت باراک اوباما است. وخامت اوضاع در این کشور در خیابان های پایتخت آشکار است، به خاطر نگرانی از حملات انتحاری بعد از ساعت هشت شب سرک ها را به روی موتورها می بندند و نیروهای امنیتی را برای آمینتان بیشتر افزایش داده اند.

افزایش بیجا شده گان و فراریان از جنگ و ایجاد کمپ های در اطراف شهر کابل نشانه های آشکار از این نا امنی است. طبق گزارش نمایندگی سازمان ملل متحد در شش ماه اول ۲۰۱۶ به تعداد ۱۵۷۹۸۷ نفر از خانه هایشان آواره شدند که ۱۰ درصد نسبت به سال قبل یعنی ۲۰۱۵ افزایش یافته است.

وقتی برای دومین بار به کندز حمله شد مراد ۶۷ ساله به کابل آمد می گوید «خانه ما بمباران شد، زندگی مان تباہ شد، هرچی

بنیان گذار: دکتر حسین یاسا

مدیر مسول: محمد رضا هویدا

سرمدیر: حفیظ الله زکی

کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری

مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.

مقالات وارده باز گردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

www.dailyafghanistan.com

Email: thedailyafghanistan@yahoo.com